

BARNAFRID – NATIONELLT KUNSKAPSCENTRUM

LINKÖPINGS UNIVERSITET

Hälsundersökningar av barn och unga i samhällsvård i Sverige - Beställare och utförare perspektiv

Godfried van Agthoven, Gabriel Otterman, Rajna Knez, Kathi Makoroff, Laura Korhonen

Barn och ungdomar som placeras i samhällsvård (familjehem, jourhem, HVB, SiS med mera) har en högre risk för en sämre hälsa och behöver vård. Fakta som ligger grund för lagen om hälsundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet som har funnits i Sverige sedan 2017. Vår tidigare delstudie (skickas för publicering våren 2024) ger svar på vilka barriärer socialsekreterare upplever när de ska initiera en hälsundersökning. Delstudien svarar också på varför mindre än hälften av alla barn och unga som placeras får en hälsundersökning.

Mångårig forskning i bland annat Sverige visar att barn i samhällsvård har en högre risk för fysiska och psykiska tillstånd samt sämre munhälsa, men studierna beskriver inte själva kvaliteten av hälsundersökningar närmare. Målet med den kommande kvantitativa delstudien är att studera hur kvaliteten på lagstadgade hälsundersökningar av barn och unga placerade i samhällsvård i två regioner i Sverige. För att kunna gradera undersökningarnas kvalitet kommer studien att utgå från ett antal definierade variabler. Vi kommer att granska anonymiserade journalanteckningar som har fått KVÅ koden AV140 (hälsundersökning av barn placerade utanför det egna hemmet) inom primärvården eller barn- och ungdomsmedicin under perioden september 2022 till september 2023. Insamlad data kommer att analyseras för att gradera kvalitet samt, när det är möjligt, statistiskt jämföra för kön, ålder och yrkestillhörighet.

Projektet kommer att ge ytterligare insikt om kvaliteten av hälsundersökningar i Sverige, liksom ny kunskap som kan bidra till vägledning för framtida rutiner, föreskrifter och metoder. En förbättrad vägledning bör kunna bidra till tidigare identifiering och bättre omhändertagande av sjukdomar och tillstånd hos barn som placeras i samhällsvård.

Studien kommer att pågå från februari 2024 till och med publicering under våren 2026. Läs mer om vår forskning på www.barnafrid.se

Godfried van Agthoven är överläkare barn- och ungdomsmedicin Skaraborgs Sjukhus och doktorand på BarnafRID, Nationellt centrum för kunskap om våld mot barn vid Linköpings Universitet.